

ניצחון של אור

עלון השבת

ישיבת
ירושלים
לצעדי

כיתה קטנה אבל גדולה מחזור מ"ט

בס"ד ♦ חג סוכות ושמחת תורה ♦ ט"ו - כ"ב תשרי תשע"ג ♦ עלון מספר 7

זמני חג ראשון - סוכות

מוצ"ש	הד"נ	
17:59	16:49	ירושלים
18:01	17:06	תל אביב
18:01	17:07	באר שבע

העלון יצא לצילוי נשמת חיי'ל ז'ה"ל א' קיבלה pe ה"י"י

"לקח טוב נתתי לכם" - הרב נועם צחור

בש"ע אר"ח סימן תרל"ט נאמר : "ירדו גשמים הרי זה יכנס לתוך הבית" וז"ל : וכל הפטור מן הסוכה ואינו יוצא משם אינו מקבל עליו שכר ואינו אלא הדיוט". ויש לבאר, שהרי ראינו ושמענו מהצדיקים ואנשי מעשה שהיו יושבים בסוכה אע"פ שירד עליהם הגשם?

ושמעתי ממר"ר האדמו"ר מקאמרנא זצ"ל שהצדיק פישל מסטריקאב זצ"ל ישב בסוכה וירד גשם רב, ואמר הדיוט אקרא ולא אצא מהסוכה. והסביר האדמו"ר זצ"ל, שהטעם לפטור הוא מסיבת הצער שיש לאדם, שיש לו צער מירידת הגשמים לשבת בסוכה וכשהלך לביתו הוא ניצול מצער זה, ואוכל את סעודתו בשמחה אז ודאי שפטור מהשייבה בה. אבל הצדיקים ואנשי מעשה, אוהבי מצוות ה' מייחלים ומצפים כל השנה לומר "מתי תבוא מצווה זו לידי ואקיימנה", וכאשר תגיע מצווה לידיהם ששים ושמחים לעשות רצון קונם, וגשם דולף לא מטרידם מעשיית המצווה וזה מצד כלות נפשם וחשקם למצווה. וכל אוכל תתעב נפשם בעת אוכלם בבית".

ומה שפטרו חכמים את המצטער מפני שיש לנו להבחין כיצד בא האדם לעשות את המצווה שלפניו. שהרי בדין הסוכה מעיקר הדין הם מחויבים לישיב בסוכה, וכמו שכתב הרמ"א: "ואין המצטער פטור אלא אם ינצל מהצער בכניסתו לבית" ואילו איש ישראל אשר מצטער יותר על איבוד המצווה כיוון שיש לו צער עמוק יותר מיציאתו מהסוכה, הרי חייב הוא לישיב בה, אע"פ שירד הגשם. ועוד אמר האדמו"ר (בשם מחבר הספר "זכור לאברהם") שגם אם יושב בסוכה בעת ירידת הגשמים מקבל שכר רק שאינו מקבל שכר כמי שמצווה ועושה, אלא כמי שאינו מצווה ועושה. וראיה יש לדבר מדברי הגמרא: "גדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה".

ולמדים אנו שמי שאינו מצווה ועושה מקבל שכר על מה שעשה. וגם מצאנו שבמצוות עשה שהזמן גרמא נשים מברכות עליהן, ולכן דייק הרמ"א "אינו מקבל עליו שכר" ולא כתב "אינו מקבל שכר", וגם הלשון "ואינו אלא הדיוט" לא מתאים שהיה לו לומר "והוא הדיוט" אלא גם כן הכוונה שהיות ואינו מצווה ועושה הרי הוא "כהדיוט" שאינו מצווה ועושה. והמשיל זאת לעבד שעומד לפני רבו ומשתטה, ודאי שיצא החוצה מבית אדונו, אבל עבד חכם, אפילו כעס עליו רבו ושפך לו כוס של יין על פניו, ובכל זאת ממתין לראות שמא בכל זאת אדונו ירצה בו שוב, הרי אדונו מתפייס עימו ומחזירו לשרתו. ובתשובה זו מובן הנאמר לעתיד לבוא יינתן לאומות העולם מצות סוכה, ומוציא הקב"ה חמה מנרתיקה ויבעטו בה. [עכ"ל פה קדוש]

למשפחת כיתה ט/3 שלוחה ברכת חג שמח

"הסיפור לשולחן החג"

"ואל תשכחי את מרק הגריסים" אמר ציון, "כמובן" ענתה מזל, אשתו "רק גריסים פשוטים ומים, כמו תמיד...". "סבא, למה אנחנו חייבים לאכול את המרק הזה?" שאלה אחת הנכדות "סבתא יודעת להכין מאכלים כל כך טעימים?" "זה מרק של סוכות!" הכריז הסב "יום יבוא ותדעו למה". אחרי הפצרות מרובות נעתר הסב הזקן, וסיפר לנכדיו את סיפורו של מרק הגריסים. לאחר קום המדינה מכל קצות העולם התאספו עולים חדשים, ומילאו את הארץ. לא היה מקום במדינה הצעירה לקלוט כמות גדולה כזו של עולים. בתים לא היו, העבודה לא היתה מספקת, והכול היה בצמצום. בכל זאת לא התלוננו. משפחתי קיבלה אוהל צבאי ישן, ובו התגוררנו במעברה במשך תקופה ארוכה. לא קל היה. הרוח חדרה דרך היריעות בחורף, השמש הרתיחה אותנו בקיץ, הצפיפות באוהל עצמו ובמעברה שבה נבנה היתה נוראה. אבל שמחנו שאנו בארץ הקודש, ולא ציפינו שביום אחד הכול יסתדר. עובד בעבודות הייתי דחק קטנות. יום פה, יומיים שם, ומזה ליקטתי פרוטות אחדות. פעמים רבות הלכנו לישון רעבים, ואם היינו בני מזל הצלחנו לקנות לנו שקית גריסים קטנה, וממנה הכנו מרק דל שנחשב אצלנו למאכל מלכים, ולא בכל יום זכינו לו. למרות הדלות והתנאים הקשים, האווירה במעברה שלנו היתה מרוממת. ידענו שיש לנו זכות לגור בארץ ישראל. חג אחד היה שמח אצלנו מכל החגים, והוא חג הסוכות. בגלות היינו יוצאים מבית מפואר לסוכה דלה ופשוטה, וכאן לא ראינו כמעט כל הבדל. גם הבית הקבוע היה ארעי, והסוכה היתה דווקא נאה ממנו ונוחה ממנו. כשישבנו בסוכה ואכלנו את מרק הגריסים, יכולנו לחוש יותר מכל שנה את ידו של ה', השומרת עלינו מכל משמר, והנותנת לנו את העוצמה בכל עת". "אני לא יודע אם הייתי מסכים לגור ככה באוהל!" הכריז הנכד הבוגר "לא הייתם מעדיפים את הבית הנוח והמוגן?" "כל בית מוגן עלול להיהרס" ענה סבא. "כל בית, כל חומה, כל הגנה. שום דבר לא עמד בפני אויבינו כשרצו להרוג בנו. אבל הסוכה היא החזקה ביותר. היא נותנת לנו תקווה וכוח גם בזמן קשה. ובאמת זכינו, התקדמנו, ויש לנו בית קבע, וגם ביסוס חומרי ונחת רוחנית לא חסרים לנו, ישתבח שמו". "עכשיו אתם מבינים סיים הסב את דבריו, מדוע מרק הגריסים הפשוט הוא שמתאים לחג הסוכות?"

חידות בהלכות החג

1. מדוע היה מניין הכבשים שהקריבו בני ישראל בסוכות כמספר "תשעים ושמונה"?
2. מדוע נצטוו ישראל להקריב כבשים בסוכות?
3. כיצד נקראים בתורה: א. אתרוג ב. לולב ג. הדס?
4. איך נקראים: א. החלק העליון של האתרוג? ב. החלק התחתון של האתרוג?
5. בחג הסוכות נהוג להזמין אושפיזין לפני הסעודה. א. מה פירוש המלה אושפיז? ב. פרט את שמותם.

"שמירת הלשון" - הלכות לשון הרע, כלל א, סעיף ח-ט

איסור לשון הרע שייך בין אם מספר עליו ממש בפיו, לבין אם כותב את זה במכתב. וגם אין חילוק אם מספר את הלשון הרע בפירוש, או אם מספר בדרך רמז. בכל אופנים אלו זה לשון הרע. ודע עוד, שגם אם גינה את עצמו תוך כדי גנות על חבירו, בכל זאת נחשב לשון הרע.

מאורות החג

בסכת תשבו שבעת ימים (ויקרא כג, מב). מובא במשנה, ירדו גשמים וכו', משלו משל למה הדבר דומה לעבד שבא למזוג כוס לרבו ושפך לו קיתון על פניו (סוכה כח:). ענין משל זה הסביר הגאון מוילנא ז"ע, על פי מה שידוע שראש השנה ויום הכיפורים הם ימי דין, ואחריהם באים ימי חג הסוכות שיש בהם מצות לקיחת הלולב ושיבת סוכה, שהם ימי רחמים, כדי להמתיק את הדינים של ימי הדין, על ידי המצוות המקיפות אותנו וכך אנו ממלאים את ידינו בברכות בימי החג. אמנם ברדת הגשמים בימי החג שמכריחים אותנו לבטל את מצות סוכה, הרי זה עדות משמים שה' יתברך אינו חפץ ח"ו שיופשרו הדינים על ידי קיום מצות סוכה, אלא רוצה שישארו בתוקפם וגבורתם כמו שהיו. זהו ענין המשל לעבד שבא למזוג כוס לרבו, שכידוע ענין המזיגה הוא עירוב מים ביין כדי לבטל חריפותו, אבל האדון שפך את המים על פניו, כרוצה לומר שאינו רוצה במזיגה - בביטול החריפות. (דבר אליהו - ליקוטים)

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד